

Porin Satama Oy
Rataverkon
Palvelupaikankuvaus

25.7.2023

1. Yleisiä tietoja

1.1 Johdanto

Palvelupaikkakuvaus julkaistaan palvelupaikan ylläpitäjän, Porin Satama Oy:n verkkosivuilla. Palvelupaikkakuvaus koskee Porin sataman rataverkon liikennepaikoilla tapahtuvaa liikennöintiä ja yhteistyötä sekä ratapihojen raiteiston käyttöä.

Palvelupaikan ylläpitäjän antamissa ohjeissa on Porin sataman ratapihojen raiteistojen käytön toimintatavat. Liikennepaikkakohtainen toiminta ja erityispiirteet on lisäksi tarvittaessa kuvattu ja sovittu rataverkon käyttöso-
pimuksessa.

Palvelupaikkakuvauksesta on säädetty raideliikennelaissa (1302/2018) ja Porin Satama Oy:n raiteet kuuluvat palvelupaikkana rautatiemarkkinadirektiivin II liitteen 2 kohdan peruspalveluihin (alakohta 2g)

1.2 Palvelupaikan ylläpitäjä

Porin Satama Oy, Merisatamantie 4, 28880 PORI. info@portofpori.fi

Yhteyshenkilö Kai Heinonen, 044 7012616, kai.heinonen@portofpori.fi

1.3 Voimassaoloaika ja päivitysprosessi

Tämä asiakirja päivitetään muuttuvien tarpeiden mukaisesti ja julkaistaan Porin sataman verkkosivuilla. Myös Väyläviraston sivuilta löytyy linkki ajantasaiseen versioon. Version päivämäärä löytyy palvelupaikkakuvauksen kansilehdeltä.

2. Palvelut

2.1 Raiteiston käyttö

Pääasiallinen palvelu on liikennöintipalvelu (sataman raiteiden käyttö) lastien purkamiseen ja lastaamiseen sekä em. töiden yhteydessä tehtävät vaihtotyöt. Palvelupaikkana ovat liikennepaikat raiteistoilla Mäntyluodossa (Mn) ja Tahkoluodossa (Tko).

2.2 Kaluston seisottaminen

Seisontaraiteet ovat ratapihojen raiteita, jotka on ensisijaisesti varattu kuljetustehtävää odottavan kaluston säilytystä varten. Seisontaraidetarpeet voi pääpiirteissään jakaa pitkäaikaisiin ja tilapäisiin seisontatarpeisiin.

3. Palvelupaikan kuvaus

3.1 Luettelo palvelupaikan osista

Seisontaraiteet liikennepaikoittain on listattu tämän dokumentin kohdassa 3.2.3.

3.2 Palvelupaikan osan nimi

Liikennöitävien- ja seisontaraiteiden nimeäminen noudattaa rakennetta (RINF), jossa edessä on liikennepaikan lyhenne ja sen perässä raiteen numero (=raidetunnus). Raidetunnukset löytyvät raiteistokaavioissa

3.2.1 Sijainti

Porin sataman raiteisto palvelupaikat löytyvät liikennepaikoilta Mäntyluoto (Mn) ja Tahkoluoto (Tko).

Porin satamassa seisontaraiteita on vain Mäntyluodon liikennepaikalla Mn, sen ratapihalla vaihteen V001 jälkeisellä alueella. Seisontaraiteiden sijainnit liikennepaikoilla on kuvattu raiteistokaavioissa.

3.2.2 Aukioloajat

PORT OF PORI – PORIN SATAMA OY

Merisatamantie 4
FI-28880 Pori, Finland

info@portofpori.fi
www.portofpori.fi

VAT: FI26473535
UN Locator code FIPOR

Porin sataman raiteet ovat sopimuksen mukaan käytettävissä 24/7. Mikäli ratapihalla on poikkeavia palveluaikoja Porin satama ilmoittaa niistä suoraan sopimuskuumpaneilleen.

3.2.3 Tekniset ominaispiirteet

Radan tekniset ominaispiirteet löytyvät osin raiteistokaavioista (ks. linkit). Kaavioissa on esitetty eri raiteiden tunnus, kiskotyyppi ja käyttöpituudet.

Raiteiston suurin liikennöinti nopeus on 20km/h.

Akselipaino määräytyy kiskotyypin mukaan. 54E1 kiskon akselipaino on 25 kN metripainolla 80kN/metri ja kiskotyypin K43 akselipaino on 22,5 kN.

Raiteiden pyöristyskaaren säteet ovat vähintään 200m.

Raiteiden lukumäärä ja tyyppi löytyy listattuna raiteistokaavioista.

Tahkoluodon ratapiha on sähköistetty loppupäähän raidekilometrille 351+450.

Vaihtotyö Tahkoluodon ratapihalla voidaan tehdä sähkövetureilla.

Mäntyluodon raiteistolla pääraiteena on raide R002 joka lähtee Väyläviraston raiteistolta Kirrinsannalta ulotuen Kallonlahden sataman perälle. Tällä raiteella ei sallita mitään vaunujen seisottamista. Muut raiteet toimivat tarvittaessa vaihtoraiteina.

Tahkoluodon raiteistolla pääraiteen on raide R002, joka lähtee kemikaalisataman portilta läpi ratapihan ulotuen junankääntöasemien takaiselle päättyvälle raiteelle (pussiraide). Tällä raiteella ei sallita mitään vaunujen seisottamista kuin lyhytaikaisesti vaihtotyön aikana.

Ratapihalla voidaan erillisellä sopimuksella suorittaa lyhytaikaista vaunujen seisottamista, jos raideliikenne sen sallii.

Raiteistokaaviot löytyvät Porin sataman verkkosivuilta. Raiteistokaavioissa on esitetty raiteiden sekä vaihteiden tunnusnimet, sallitut akselipainot ja käyttöpituudet.

Mäntyluodon raiteistokaavio [Raiteistokaavio Mn](#)

Tahkoluodon raiteistokaavio [Raiteistokaavio Tko](#)

Seisontaraiteet:

Mäntyluodon liikennepaikalla Mno on viisi seisontaraidetta, R001a, R005, R006, R104 ja R105. Seisontaraiteiden käyttöpituus (metreinä) on ilmoitettu raiteistokaaviossa.

Tahkoluodossa seisontaraiteena voidaan käyttää vaihteen V032 takaista raidetta R003.

3.2.4 Teknisten ominaispiirteiden suunnitellut muutokset

Raiteiston teknisiin ominaispiirteisiin ei ole suunniteltuja muutoksia.

4. Maksut

4.1 Tiedot maksuista

Satama tekee tavarantoimittajien asiakkaiden kanssa sopimuksia tavaraliikenteen osalta ja nämä sopimukset ovat kahdenkeskisiä. Raideliikenteen maksut ovat osana näissä sopimuksissa, jos raiteita käytetään. Näiden sopimusten hinnoittelu ei ole julkista.

Sataman raiteiden käyttökustannus koostuu raiteiston investointikustannuksesta ja käyttöön liittyvistä maksuista kuten määräaikaikkunossapito, huolto ja korjaukset.

Satama perii sopimusten ulkopuolisesta liikenteestä tasapuolisen tonniperusteisen maksun, joka on kaikille palvelun hakijoille sama, myös sopimukseen sisältyvässä hinnoittelussa.

Maksu raiteiden käytöstä on 20snt/tonni.

Sopimuksettomana palvelun hakijan/raiteiden käyttäjän tulee jokaisen kuukauden ensimmäisenä viikkona ilmoittaa kuljettamansa rahtitonit Porin sataman yhteyshenkilöille sovittavalla tavalla laskutusta varten.

4.2 Tiedot alennuksista

Satama voi sopia hinnanalennuksista, jos tavaravolyymit ovat kokonaisliikenteen kannalta merkittäviä osuudeltaan. Nämä hinnanalennukset sovitaan aina erikseen tapauskohtaisesti ja niihin sovellettavat periaatteet ovat kaikille samat.

5. Käyttöehdot

5.1 Juridiset vaatimukset

Ratapihoille, joilla toimii useita rautatieliikenteen harjoittajia, laaditaan Porin sataman johdolla tarvittaessa ratapihasopimus. Ratapihasopimukset ovat aikataulukausikohtaisia ja ne neuvotellaan uudelleen ennen jokaisen aikataulukauden alkua. Ratapihasopimus voidaan neuvolla uusiksi myös kesken aikataulukauden.

Rautatieliikenteen harjoittajalla tulee olla Suomessa vaadittava toimilupa, voimassa oleva turvallisuustodistus ja voimassa oleva vastuuvakuutus.

Rautatieliikenteen harjoittajan kanssa Porin satama tekee aina rataverkon käyttösopimuksen.

5.2 Tekniset ehdot

Palvelupaikkaan saapuvan liikkuvan kaluston sallittu maksimipituus (käyttöpituus) ja -akselipaino selviävät raidekohtaisesti raiteistokaavioista.

5.3 Rautatieliikenteeseen liittyvien palveluiden oma tuotanto

Liikenteenharjoittaja voi liikennöidä Porin sataman raiteistolla omatoimisesti, jos Porin sataman kanssa on tehty rataverkon käyttösopimus. Liikenteenharjoittajalla pitää olla myös riittävän kattava liikenteenohjausjärjestelmä, jolla se hallitsee yksityisraiteiston alueella oman liikenteensä päivittäin.

Liikenteen ohjaus Porin sataman ja Väyläviraston rajalle saakka toteutetaan Väyläviraston palveluna toteutettavan liikenteenohjauksen kautta Väylävirastolta varatun ratakapasiteetin mukaisesti.

Paikallisesti Porin sataman ns. ”liikenteenohjauksen ulkopuolisen alueen” ratapihaohjauksesta vastaa VR vaihtotyönjohto ja VR Rauman ratapihaohjaus.

Uuden liikenteenharjoittajan tulee yhdessä VR kanssa sopia liikenteenohjauksen menettelyistä Porin sataman raiteiston alueella.

Lisäksi tulee noudattaa Porin sataman antamaa ohjeistusta, kuten Vaihto- ja ratatyön turvallisuusohje [Linkki ohjeeseen](#)

5.4 IT-järjestelmät

n/a.

6. Kapasiteetin käyttöoikeuden myöntäminen

6.1 Käyttöoikeutta tai palveluita koskevat hakemukset

Ratapihojen raiteiston käyttötarve ja oikeus käyttää raiteistoja käydään läpi ja sovitaan rataverkon käyttösopimuksessa. Rautatieliikenteen harjoittaja tai muu ratakapasiteetin hakija toimittaa Porin satamalle rataverkon käyttösopimus neuvotteluihin mennessä vapaamuotoisen arvion tarvitsemistaan palvelutarpeista liikennepaikkakohtaisesti liikennepaikoilla Mn ja Tko. Porin satama arvioi rautatieliikenteen harjoittajien ilmoittamien raiteiston käytön tarpeiden perusteella, onko tarpeen käynnistää erillinen liikennepaikkakohtainen ratapihasopimuksen laatiminen tai muu kapasiteetin hallinnan menettely.

Uuden liikenteenharjoittajan tulee aina tehdä Porin sataman kanssa rataverkon käyttösopimus. Satama toimittaa sopimusohjan. Käsittelyn aikataulu ja yhteydenotto on kuvattu kohdassa 6.2.

Käyttöoikeutta hakiessa tulee kuvata millaista palvelua halutaan:

- Tarvitsemansa liikennepaikka Mn ja/tai Tko
- Tavarantoimitus vastaanotto ja lastaus satamassa poiskuljettamista varten
- Tavarantoimitus tuonti sataman laivausta varten
- Tavarantoimitus kuljetus satamaan varastoitavaksi esim. operaattorin tiloihin
- Vaunujen seisottaminen ratapihalla
- jne.

Mikäli rautatieliikenteen harjoittajan liikennöinnissä tapahtuu aikataulukauden aikana ratapihojen raiteiston käyttötarpeisiin vaikuttavia sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat tässä liitteessä kuvattuihin tai ratapihasopimuksessa sovittuihin asioihin, tulee rautatieliikenteen harjoittajan olla yhteydessä Porin satamaan mahdollisimman pian.

Vaarallisten aineiden seisottamista ei sallita Porin sataman ratapihoilla.

Tilapäiset tarpeet:

Seisontaraidihakemuksen käsittelyn kannalta olennaisia tietoja ovat seisontaraidetarpeen kesto ja ajankohta, määrä (raidepituustarve) sekä sijainti. Rautatieliikenteen harjoittajan tulee huomioida raiteistokaaviossa esitetty raiteen pituuskaltevuus ja varmistaa kaluston paikallaan pysyminen.

6.2 Hakemuksiin vastaaminen

Uusien liikenteenharjoittajien kyselyihin vastataan mahdollisimman pian, mutta viimeistään viikon kuluessa.

Seisontaraidetarpeisiin vastataan viimeistään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun on saatu riittävät tiedot hakemuksen käsittelemiseksi. Äkillisiin kaluston seisottamistarpeisiin vastataan niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään viiden työpäivän kuluessa hakemuksen kannalta olennaisten tietojen selvittyä. Hakemusten käsittelyn osalta yhteyshenkilönä on kehityspäällikkö Kai Heinonen, 044-7012616 tai sähköpostilla info@portofpori.fi.

Ristiriitaiset raiteistonkäyttötarpeet pyritään sovitteluun keskustelemalla ja koordinoimalla tarvittaessa yhteistyössä myös muiden palvelupaikkojen ylläpitäjien ja muiden rataverkon haltijoiden kanssa. Hakijalle voidaan ehdottaa myös muuta toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa, kuten vaihtoehtoista sijaintia tai ajankohtaa kaluston seisottamista varten (2017/2177 artikla 10).

Liikenteen harjoittajan tulee ottaa yhteyttä yhteyshenkilöön, joka koordinoi sovittelun mahdollisimman nopeasti kaikkien osapuolien kesken.

6.3 Tiedot käytettävissä olevasta kapasiteetista ja tilapäisistä kapasiteettirajoitteista

Tietoa voi käytettävissä olevasta kapasiteetista ja tilapäisistä kapasiteettirajoituksista voi kysyä sopimuksissa määrittelyiltä vastuuhenkilöiltä.

Kaikki oleellinen tieto pyritään viestittämään suoraan liikenteenharjoittajille ja Porin sataman verkkosivuilla.